

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน
ของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน¹

THE GOOD GOVERNANCE ADMINISTRATION AFFECTING THE PERFORMANCE
EFFECTIVENESS OF LAND EXPROPRIATION BRANCH 2 LAND EXPROPRIATION
DIVISION 3 OF THE ROYAL IRRIGATION DEPARTMENT

วัฒนา ภูมิวัฒน์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน 2.เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานและ 3.เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน จำนวน 250 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า 1.การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ 2.ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากรในองค์การมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านสภาพแวดล้อม ด้านลักษณะขององค์การและด้านบทบาทเทคโนโลยี ตามลำดับ 3.การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน มีความสัมพันธ์กันปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การบริหารงาน,หลักธรรมาภิบาล,ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

¹บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโทหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดจันทบุรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

The objectives of this research were 1.to study the good governance administration of land expropriation branch2, land expropriation division 3 of the royal irrigation department; 2.to investigate the performance effectiveness of land expropriation branch2, land expropriation division 3 of the royal irrigation department; and 3. to examine the good governance administration affecting the performance effectiveness of land expropriation branch2, land expropriation division 3 of the royal irrigation department; and 3.to examine the good governance administration affecting. The instrument was a questionnaire. The sample were 250 officers working in land expropriation branch 2, land expropriation division 3 of the royal irrigation department. The data collection was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results of the study found that 1. The administration with good governance of land expropriation branch 2, land expropriation division 3 of the royal irrigation department was at the highest level. Considering with each item, the transparency was the highest mean, followed the accountability, value for money, participation, ethics, and rule of laws, respectively; 2. The performance effectiveness of land expropriation branch 2, land expropriation division 3 of the royal irrigation department was at the highest level. Considering with each item, the personnel was the highest mean, followed the physical environment, organizational characteristics, and technology, respectively; and 3. The good governance administration namely, rule of laws, ethnics, transparency, participation, accountability, and value for money, has affected the performance effectiveness of land expropriation branch 2, land expropriation division 3 of the royal irrigation department. It was a moderate relationship at statistical significance of 0.05.

Keywords: Administration, Good Governance, Performance Effectiveness

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย ทำให้การพัฒนาองค์กรภาครัฐ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุมซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การนำหลักการบริหาร

กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาใช้ในการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนการจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการบริหารภายในหน่วยงานและบุคลากรให้มี หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2) เพื่อให้การบริหารราชการบรรลุปเป้าหมายเกิดประโยชน์กับประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็นมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรที่ทันสมัย ทำงานเชิงรุก คล่องตัว รวดเร็วมากขึ้นเป็นการทำงานแบบบูรณาการที่มีขีดสมรรถนะสูงและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากที่กล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานเป็นสิ่งที่ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายภารกิจขององค์กรที่วางไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำถามการวิจัย

- 1.การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานอยู่ในระดับใด
- 2.ประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานอยู่ในระดับใด
- 3.ปัจจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานหรือไม่ และอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน
- 2.เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน
- 3.เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาตามลำดับ ดังนี้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

Word Bank (1992, p.1 อ้างถึงใน กมลพรรณ พึ่งดวง, 2560, หน้า 19) ได้ให้ความหมายว่า Good Governance หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่ดีที่สุดในการใช้อำนาจบริหารประเทศ โดยจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างชาญฉลาดเพื่อการพัฒนา

UNESCAP (2008, p.14 อ้างถึงใน กมลพรรณ พึ่งดวง, 2560, หน้า 25) ซึ่งเป็นอีกองค์กรหนึ่งของสหประชาชาติก็ได้กำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ 8 ประการ คือ

1.การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นหลักการสำคัญของธรรมาภิบาล อาจเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือผ่านสถาบันตัวแทน ถือเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นประชาธิปไตยเป็นการแสดงออกถึงเสรีภาพของการรวมกลุ่ม

2.นิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง หลักธรรมาภิบาลที่ค้ำประกันต้องถูกต้องตามกฎหมาย ถูกต้องตามกรอบที่บังคับใช้อย่างยุติธรรม

3.ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การตัดสินใจหรือการกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ จะต้องทำให้ถูกต้องตามระเบียบ

4.การตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง กระบวนการดำเนินงานต้องพยายามที่จะให้บริการแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดภายในเวลาที่เหมาะสม

5.การมุ่งฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การไกล่เกลี่ยความสนใจที่แตกต่างกันในสังคม เพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่ดีที่สุดร่วมกัน

6.ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรมและการไม่กีดกัน (Equity and Inclusiveness) หมายถึง ประชาชนทุกคนมีความเป็นอยู่ที่ดีในสังคม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีความมั่นใจว่าไม่ถูกกีดกันจากสิ่งต่าง ๆ

7.ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) หมายถึง กระบวนการในการสร้างผลลัพธ์ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

8.การรับผิดชอบ (Accountability) เป็นสิ่งสำคัญของการปกครองไม่ได้หมายถึงหน่วยงานภาครัฐเพียงอย่างเดียว แต่ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ต้องรับผิดชอบต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาศ (2557, หน้า 86) ได้จำแนกองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ 8 ประการ ได้แก่

1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักเป้าหมายสอดคล้องต่อสังคม 7) หลักความมั่นคง และ 8) หลักความคุ้มค่า โดยหลักการทั้ง 8 ประการดังกล่าวจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสูงสุด

สำนักนายกรัฐมนตรี (2542 อ้างถึงใน กมลพรรณ พึ่งด้วง, 2560, หน้า 27) ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติ มีหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการ ได้แก่

1.หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านี้ โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2.หลักคุณธรรม คือ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

3.หลักความโปร่งใส คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4.หลักความมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การได้สวนสาธารณะ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ

5.หลักความรับผิดชอบ คือ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6.หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล คือ การที่องค์การภาครัฐและภาคเอกชนต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ หลักนิติธรรม เพราะทุกองค์การมีการบริหารที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงการดำเนินงานด้วยความคุ้มค่ามีประสิทธิภาพในการบริหารและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงาน

Drucker (1964, p.5 อ้างถึงใน วุฒิพงศ์ ห่วนดี, 2561, หน้า 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพหมายถึง การกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง กล่าวคือ ความสามารถในการเลือกวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสม

Moorhead and Griffin (2001, p. 46 อ้างถึงใน วุฒิพงษ์ หว่านดี, 2561, หน้า 14) ให้ความหมาย ประสิทธิภาพว่า ประสิทธิภาพที่สูงจะอยู่ที่ความหลากหลายของผลลัพธ์ของบุคคล ผลลัพธ์กลุ่ม และผลลัพธ์ของ องค์กร ซึ่งบางครั้งความแตกต่างของประเภทก็จะทำให้ผลลัพธ์ขององค์กรแตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละผลลัพธ์ก็ เป็นปัจจัยที่สำคัญของประสิทธิผลองค์กร

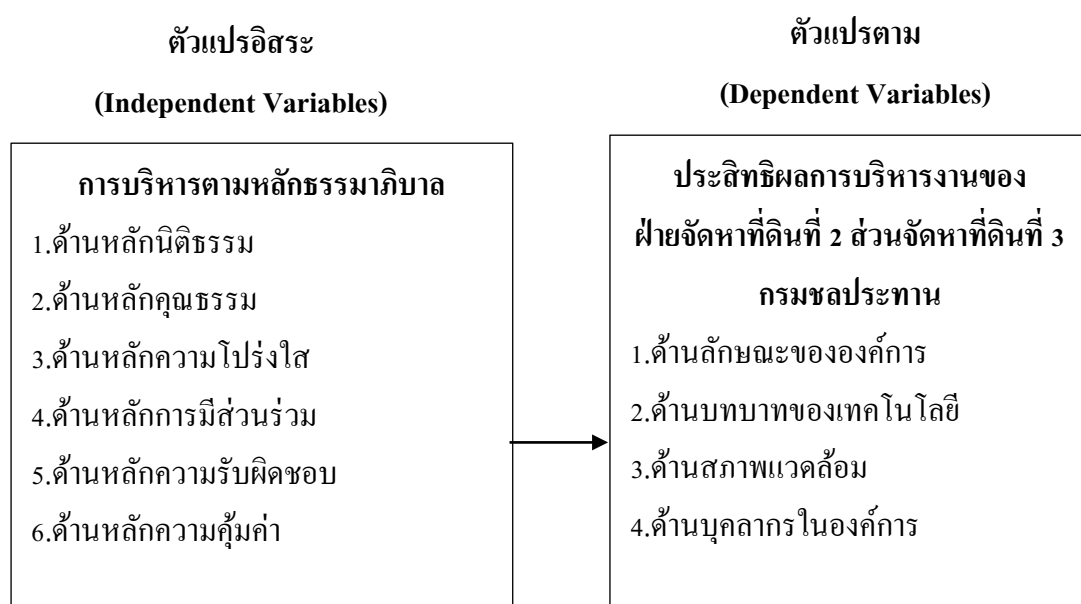
Parson (1960, p. 99, อ้างถึงใน สุรชัย พรหมปากดี, 2565, หน้า 21) ได้เสนอความคิดในการวัด ประสิทธิภาพขององค์กรโดยพิจารณาจาก

- 1) การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม (Adaptation)
- 2) การบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment)
- 3) การบูรณาการ (Integration)
- 4) การคงไว้ซึ่งระบบค่านิยม (Latency)

ชนกฤต รอดเขียว (2553, หน้า 55 อ้างถึงใน ยุทธนา วาโยหะ, 2563, หน้า 20) อธิบายว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลของการทำงานที่สำเร็จตามความคาดหมายไว้หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจเกิดจากการปฏิบัติงาน ที่ไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ เพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการที่จะทำงานให้ได้ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็น เรื่องของการที่เอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังมาพิจารณา ดังนั้น งานที่มี ประสิทธิภาพจึงไม่จำเป็นต้องมี ประสิทธิภาพเสมอไป

จากการศึกษาความหมายของประสิทธิผล สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จหรือ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นเรื่องการเน้นความสำเร็จของสิ่งที้ออก แทนที่จะเป็น สิ่งป้อนเข้า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของผลลัพธ์จึงได้แก่การศึกษาว่าผลลัพธ์ที่ปรากฏบรรลุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานได้นำแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการประกอบการศึกษาให้ผู้วิจัยได้เข้าถึงภาพรวมของปัจจัยและตัวแปรต่างๆ มากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสร้างกรอบแนวความคิดในการศึกษาโดยงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ ผ่านแบบสอบถาม สำหรับเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้การดำเนินการวิจัยไปสู่คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาคครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน จำนวน 250 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ Independent Variables คือ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ประกอบด้วย

1. ด้านหลักนิติธรรม
2. ด้านหลักคุณธรรม
3. ด้านหลักความโปร่งใส
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ
6. ด้านหลักความคุ้มค่า

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ประกอบด้วย

1. ด้านลักษณะขององค์การ
2. ด้านบทบาทของเทคโนโลยี
3. ด้านสภาพแวดล้อม
4. ด้านบุคลากรในองค์การ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบ เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอายุงาน แบบสอบถามลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน จำกัดเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด จำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ ประกอบด้วย (ตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น อย่างละ 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด จำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ หลังจากผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับการวิจัยแล้วและนำไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อหาค่าทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

4.1 การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจากการตรวจสอบเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.89 สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

4.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 ราย โดยข้อมูลคำถาม ก่อนเก็บข้อมูลก่อนกลุ่มตัวอย่างจริง โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha จะยอมรับการทดสอบเมื่อได้ค่า Alpha มากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2561) เพื่อตรวจสอบความแม่นยำและความเหมาะสมของแบบสอบถาม เพื่อสามารถสื่อสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจตรงกัน ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .918

5.การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน จำนวน 250 คน

2.ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานจากเอกสารรายงาน ตลอดจนรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และจากวารสารของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและการวิเคราะห์สรุปผล

6.การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้จากการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามครบแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง แล้วนำไปประมวลผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแยกการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) การวิเคราะห์การถดถอยเป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) กับตัวแปรตาม (Dependent Variable) จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linearity) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

ขนาดความสัมพันธ์ 0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
ขนาดความสัมพันธ์ 0.01 – 0.30	มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก
ขนาดความสัมพันธ์ 0.31 – 0.50	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
ขนาดความสัมพันธ์ 0.51 – 0.70	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ขนาดความสัมพันธ์ 0.71 – 0.90	มีความสัมพันธ์กันสูง
ขนาดความสัมพันธ์ 0.91 – 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน สรุปผลได้ ดังนี้

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นคือบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน จำนวน 250 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญาตรี/ปวส. มีสถานภาพสมรส และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับ 20,000 – 30,000

2.ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้ดังนี้ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักนิติธรรม

3.ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้ดังนี้ ด้านบุคลากรในองค์กร ด้านสภาพแวดล้อม ด้านลักษณะขององค์กรและด้านบทบาทเทคโนโลยี

4.ผลการทดสอบสมมติฐาน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ปัจจัย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและ

ด้านหลักความคุ้มค่า ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน มีความสัมพันธ์กันปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน ไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายการบริหารจัดการองค์การมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่เป็นไปตามลักษณะเฉพาะขององค์การ โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้

2. ควรมีการวางแผนการดำเนินงานภายในองค์การเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายขององค์การ

3. ควรศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อให้ทราบถึงข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานและเสนอกระบวนการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นและควรจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานมีวางแผนการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า มีความประหยัด ไม่เกินขอบเขตที่กำหนด เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

1. องค์การควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรในองค์การ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการนำคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์ และเกิดประสิทธิผลต่อตนเอง และองค์การในอนาคต

2. ผู้บริหารหน่วยงานควรบริหารการปฏิบัติงานและผลตอบแทนของบุคลากรให้เป็นไปอย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรภายในหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทาน เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานภายในองค์การให้มากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดหาที่ดินที่ 2 ส่วนจัดหาที่ดินที่ 3 กรมชลประทานว่ามีผลกระทบไปในทิศทางใดในเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะจงเพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

- Drucker, Peter F. (1999). **Management Challenges for the 21st Century**. New York: Harper Business.
- Moorhead, G. and Griffin, R. W. (2001). **Organizational Behavior: Managing People and Organizations**. 6th ed. Massachusetts : Houghton Mifflin.
- Parsons, T. (1960). **Social Structure and Personality**. New York: The Press.
- UNESCAP. (2008). **What is Good Governance**. Retrieved August 10, 2023 from <http://www.unescap.org/>.
- Word Bank Institute. (2009). **World Bank Researchers Release Worldwide Governance Indicators 1996-2006**.(Online).
- กมลพรรณ พึ่งด้วง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2,มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัลยา วิณิชย์บัญชา. (2561). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุทธนา วาโยหะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาศ.(2557). องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน. วารสารนักบริหาร 34, 1 (มกราคม – มิถุนายน 2557).
- วุฒิพงษ์ หว่านดี .(2561) .ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการงานวารสารวิชาการในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุรชัย พรหมปากดี.(2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักนายกรัฐมนตรี.(2542).ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542.กรุงเทพฯ: สำนักฯ